

MEGHÍVÓ

A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

KERTÉSZETTUDOMÁNYI

DOKTORI ISKOLÁJA

meghívja Önt

HUDÁK KRISZTINA

Hagymaféléken károsító tripszpopulációk környezetkímélő szabályozása

című PhD doktori értekezésének

2007. május 22-én de. 11.00 órakor

tartandó nyilvános vitájára.

Témavezető: Pénzes Béla, CSc

Helyszín: Budapesti Corvinus Egyetem,

1118 Bp., Villányi út 35-43. „K” épület III. em., KLUBTEREM

A Bíráló Bizottság összetétele:

Elnöke: Balázs Sándor, MHAS

Tagjai:

Terbe István, CSc

Nagy Géza, PhD

Bujáki Gábor, CSc

Szőcs Gábor, CSc

Opponensek:

Ripka Géza, PhD

Füstös Zsuzsanna, CSc

Titkár: Nagy Géza, PhD

Az értekezés megtekinthető

a Budapesti Corvinus Egyetem Budai Entz Ferenc Könyvtárában és Levéltárban

(Budapest, XI., Villányi út 35-43. K. ép. I. em.),

elektronikus változata a <http://www.lib.uni-corvinus.hu/content/view/46/117/>

címen

*A nyilvános vitában minden jelenlévő részt vehet
és írásban előzetesen is észrevételt tehet*

*Dr. Papp János sk
egyetemi tanár
Doktori Iskola Vezetője*

Hagymaféléken károsító tripszpopulációk környezetkímélő szabályozása

Hudák Krisztina

Hazánkban, az elmúlt években, nagy arányban csökkent a hagymatermesztő terület, köszönhetően egyrészt annak, hogy nincsen jól kidolgozott védekezési módszer a hagymafélék károsítói, köztük főként a dohánytripsz ellen. A sorozatos és sikertelen inszekticidus kezelések megemelik a termelési költséget és a növényben értékesítéskor mérhető szermaradékot. Így a termelés egyre gazdaságtalanabbá válik és veszélyessé mind a környezetre, mind pedig a fogyasztókra nézve.

A munkám során célul tűztem ki egy lehetséges környezetkímélő védekezési módszer biológiai alapjának kutatását a dohánytripsz, mint jelentős hagymakártevő vonatkozásában.

A vizsgálatok során megállapítottam összesen 63 vöröshagyma-fajta, 9 póréahagyma-fajta és 3 téli sarjadékhagyma-fajta dohánytripsszel szembeni ellenállóságát. A vöröshagyma-fajták közül legellenállóbb a Castillo fajta volt, a póréahagyma-fajták közül a Lincoln és a Sheriff, míg a téli sarjadékhagyma-fajták mind egyformán ellenállóak voltak.

Megfigyeltem az időzítés jelentőségét a vöröshagyma-fajták termesztésében. A vizsgálatok során kiderült, hogy önmagában az ültetés vagy vetés időzítése nem jelent biztos védelmet a dohánytripszekkel szemben, mert az ellenállóságot több tényező befolyásolja. Megfigyeltem azt is, hogy másként kell a magról és a dughagymáról szaporított vöröshagyma-fajták védelmét kidolgozni.

Megfigyeltem a természetes ellenségek lehetséges szerepét a dohánytripszekkel szembeni védelemben. Magyarországon elsőként megtaláltam és meghatároztam egy entomopatogén gomba kitartóspóráit néhány dohánytripsz egyedben. Felmértem a ragadozó tripszek egyedszámát és populációdinamikáját egy növényvédőszer-mentes állományban.

Megfigyeltem a dohánytripszek populációdinamikáját és a hím-nőstény arányt különböző hagymaféléken. Megállapítottam, hogy a hagymaállományokban jelen lévő dohánytripsz populációk arrhenotókiával is szaporodhatnak.

Megállapítottam a tápnövény több olyan morfológiai tulajdonságát is, melynek szerepe lehet a dohánytripsszel szembeni ellenállóság kialakulásában. A későbbiekben egy nagyon összetett kísérlet sorozatra lenne szükség, hogy ezeket a kérdéseket, egyértelműen tisztázni lehessen.